

Arkeologisk schaktningsövervakning

JÄRNSTA

vid schaktning för byte av transformatorstation inom
hyttområde L2001:2529, Västansjö 314:1, Ludvika kommun,
Dalarnas län
2023

Arkivrapport dnr 70/23

Emelie Svenman

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY

Fastighetskartan: © Lantmäteriet.

Terrängkartan: Lantmäteriet (CC0)

Dalarnas museum, Falun, 2023

Sammanfattning

I juni 2023 genomförde Dalarnas museum en schaktningsövervakning inom hyttlämningen L2001:5829, även kallad Västansjö hytta, då man skulle byta ut en transformatorstation på platsen. Hyttlämningen är belägen strax norr om Järnsta i Ludvika kommun.

I schaktet påträffades omrörda massor innehållande bland annat kol, slagg och skrotsten. I övrigt påträffades inget av antikvariskt intresse.

Inledning

Dalarnas museum har genomfört en schaktningsövervakning inom hyttlämningen L2001:5829, Västansjö hytta, som ligger inom fastigheten Västansjö 314:1, strax norr om Järnsta i Grangärde socken, Ludvika kommun. Arbetet föranleddes av att Västerbergslagens Elnät AB på uppdrag av Vattenfall skulle byta ut en transformatorstation. Fältarbetet utfördes 2023-06-07.

Syfte och metod

Syftet med undersökningen var att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera fornlämningen.

Den gamla transformatorstationen togs bort och ett något större schakt grävdes på samma plats för den nya stationen. Man grävde också fram ett äldre ledningsschakt. Schaktet dokumenterades av en arkeolog från Dalarnas museum.

Resultat

Schaktet var ca 4,5x5,5 meter stort (N-S) och 0,25 – 0,55 meter djupt, grundast i sydöst. Fyllningen bestod av omrörd svart, sotblandad sand med kol, slagg och enstaka skrotsten inblandat. Mycket skrotsten i sydöst närmast skotstensvarpet.

Inget av antikvariskt intresse påträffades.

Slutsatser och utvärdering

Schaktet grävdes på samma plats som för den gamla transformatorstationen med en viss utvidgning. Det låg i utkanten av lämningen. Fyllningen bestod av omrörda massor, troligen från det intilliggande skrotstensvarpet. Inga ytterligare åtgärder är nödvändiga för det aktuella arbetsföretaget.

Referenser

Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister, KMR.
<https://app.raa.se/open/fornsok/>

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-3787-2023
Fornreg, uppdragsnummer:	202300571
Socken:	Grangärde
Fornreg, lämningsnummer:	L2001:5829
Fastighet:	Västansjö 314:1
Koordinater, mitten:	N 6679112
(SWEREF99 TM)	E 496863
Höjd (RH 2000):	152 – 186 m ö h
Inmätning:	RTK
Utförandetid:	2023-06-07
Undersökt yta:	24 kvadratmeter
DM projektnummer:	1852
DM diarienummer:	70/23
DM foto accessionsnr:	DM ARK1852
Arkeologisk personal:	David Fahlberg, Emelie Svenman
Projektansvarig:	David Fahlberg

Dokumentationsmaterialet förvaras på Dalarnas museum. Inga fynd tillvaratogs.

Bilagor

1. Kartor/planer
2. Foton

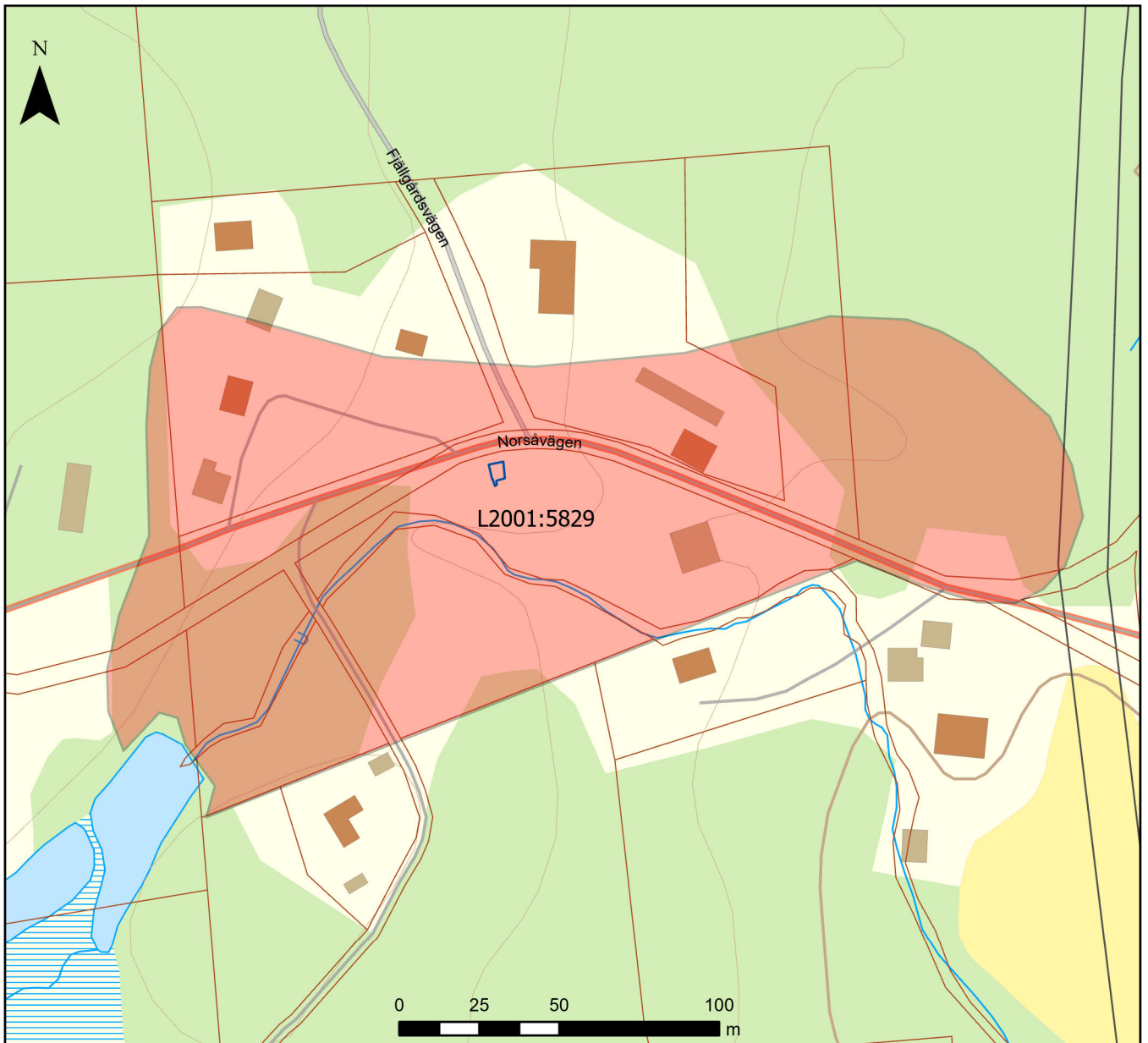
Bilaga 1. Planer

Karta över Dalarnas län, Järnsta utmärkt med en röd punkt.

Utdrag ur Topografiska kartan, undersökningsområdet ligger inom den blå cirkeln. Skala 1:50 000.

Utdrag ut Topografiska kartan som visar det grävda schaktet (blått) inom den aktuella lämningen (rött). Skala 1:1000.

Bilaga 2. Foton

Översikt från nordväst, i bakgrunden skogbeväxt skrotstensvarp. Den gamla transformatorstationen till vänster om schaktet. Foto: David Fahlberg.

Översikt från nordöst. Foto: David Fahlberg.

Sot och sandlager med slagg och skrotsten i den östra schaktväggen. Från V. Foto: David Fahlberg.